Årets gang - på Veno

Af Pip Thoustrup, Veno pip@venoe.dk

Sue Ellen

Vi har fået hund - endnu én. Den mest bedårende sort/hvide bordercollie tævehvalp. Sue Ellen er navnet. Da den ca. 8 uger gammel flyttede ind, tog hun - som alle andre hvalpe - straks alle med storm. Vi havde i forvejen en ruhåret foxterrier Liv, der er en formidabel muse- og mosegrisejæger. Rotter findes heldigvis ikke på matriklen, men vi har i sandhed også plager nok af alle de fordømte mosegrise! Da Livs herskertrang og selvtillid altid har været særdeles veludviklet, var jeg noget spændt på, hvordan "sammenføringen" af de to hunde ville forløbe, men det gik overraskende nemt. Vi var i de første dage efter introduktionen af Sue E. selvfølgelig meget opmærksomme på, også at give Liv ekstra omsorg, og efter få dage fór de begge rundt i haven, og har siden haft stor fornøjelse af hinanden. Det er dejlig underholdning at se dem lege kispus – ud og ind mellem rhododendronplanterne i vores nyanlagte have! Sue E. graver planterne op, og vi graver dem ned – det er fast arbejde! Hun har på et tidspunkt også gravet sit halsbånd m/ hundetegn ned. Vi ledte længe efter det mellem mange nye bøgetræer, der med tiden skal blive til en lav tæt hæk, men måtte til sidst opgive eftersøgningen. Nyt halsbånd og navneskilt blev indkøbt – og straks efter dukkede det gamle op, sådan er det altid.

Sue E. er efter anerkendte arbejdende forældre, og det er meningen, at hun med tiden skal hjælpe os med fårene. Hun er født i Hårby på Fyn, men faderen har dog hjemme i det jyske. Jeg har ikke spor begreb om hyrdehundearbejde, men glæder mig meget til at stifte nærmere bekendtskab med disciplinen. Jeg har sikret både hund og ejer kvalificeret assistance, så ser vi, hvor langt evnerne rækker hos begge parter. Foreløbig er glæden i al fald stor over den venlige, vakse og altid oplagte hund.

Forebyggelse af dårlig samvittighed

Vi har de sidste 2-3 år haft ekstra hjælp på i sommerperioden, da der altid er uløste arbejdsopgaver på dosmersedlen. Lige nu vaskes der kartoffelkasser, ca. 650 stk. 500 kilos trækasser, som årligt bliver vasket for at opretholde en høj hygiejne. Arbejdet glider bedst, når man er 2 om det, én på trucken som "skaffer" og én ved højtryksrenseren. Sue E. har i øvrigt brugt mange timer på at forsøge at fange vandstrålen! Også kølerummet, sortereområdet og samtlige kartoffelmaskiner skal årligt rengøres og desinficeres. Vi er snart ved vejs ende, men så venter en masse malearbejde, hvis ellers vejret vil. Vi har adskillige porte, vinduer og mange meter stakit, der ville have godt af endnu en gang sort maling. Det er rarest nogenlunde at være over de mange vedligeholdelsesopgaver, der følger med en større, ældre bygningsmasse. Lappeløsninger kan akut blive nødvendige, men det er ikke vores ideal. Vi vil helst løse de forskellige opgaver, så vi i forhåbentlig lang tid fremover ikke behøver at bekymre os om dem. Er man konstant bagud med reparationer o. lign. får man kronisk dårlig samvittighed, og så bliver tingene nemt én til overs – og det er irriterende træls og ikke befordrende for et godt arbejdsklima.

Aspargestid

Vi nyder det privilegium næsten at have egen gartner. En af husets gode venner, Karen, er havedame om en hals, hun er

ikke øbosat, men kommer her heldigvis ofte. Karen tager sig kompetent af stedets grønne områder, i særdeleshed køkkenhaven. Den eneste opgave jeg har, er at indkøbe frø, resten klarer hun, klargør bede, sår, vander, luger og tynder. Sikke en forkælelse og sikke en nydelse at gå på høst i haven! Det er rent faktisk også Karens fortjeneste, at stedet i dag disponerer over nogle højbede. For 3 år siden forærede hun stedet 75 aspargesplanter, og dem skulle vi have anbragt et sikkert sted, men hvor og hvordan? Mosegrisene æder jo alt under jorden og rådyrene alt over! Løsningen blev, at øens tømrer konstruerede 13 stk. højbede, der så blev anbragt i et indhegnet område i den gamle æblehave. Så fik aspargesplanterne en værdig tilværelse, og vi fik sat system i vores tidligere meget miserable, beskidte og lavt ydende køkkenhave. Inden kasserne blev sat på plads, forsynede vi bunden med kyllingetråd. Hvor lang tid der går, inden det er rustet væk, ved jeg ikke, men foreløbig har vi ikke haft mosegrisegæster. Til næste år er aspargesplanterne 4 år, så kan høsten rigtig begynde, det glæder vi os bare så meget til. Friske grønne asparges er en uforlignelig grøntsag!

Nyoptagne Venø kartofler

I skrivende stund – midt juli – kører vi stadig kartofler op hver morgen. Kl. 7:00 har vi bestillingerne fra de forskellige aftagere. Da vi ikke har vejeceller i tanken på kartoffeloptageren, kan det være svært at afgøre, hvor mange kg. der er, så i år har vi gentagne gange haft væddemål om mængden. Væddemålet gælder som regel is til eftermiddagskaffen - på trods af vejret! Jørgen og vores sommerassistance har "lager" i fryseren, jeg taber nu også jævnligt, men kompenserer med hjemmebagt kage! Der er ingen lovsat størrelse på nye kartofler, dvs. ingen er for små og ingen er for store, men lidt hen på sæsonen vælger vi alligevel at størrelsessortere dem. Hoteller og restauranter værdsætter en rimelig ensartet størrelse, da den optimale tilberedning bliver lettere. Senest kl. 9:00 er kartoflerne på vej fra øen, så når forretningerne åbner, er der nyoptagne Venø kartofler til forbrugerne; det dur! Kartofler, der ikke er skindfaste, skal helst spises samme dag, som de er taget op. De bliver hurtigt brune, hvilket skyldes, at knolden forsøger at danne nyt skind, altså en slags sår-reparation. Samtidig er der stor fordampning fra knolden, der medfører udtørring og til sidst en konsistens som gummikugler. Brune, bløde "nye" kartofler smager forfærdeligt!

Vi har nedvisnet flere af vore kartofler. Det sker ved at sprøjte et stof over bladene, der i fuld sollys omdannes til brintoverilte, der så svider bladene. Vi har ikke helt undgået skimlen i år. Den har for mange avlere været et meget alvorligt problem. Vi har ved passende behandlinger kunnet holde den i ave. Mange har ikke kunnet færdes i deres marker pga. den megen nedbør, der har medført mange vandsure kartofler. Vinden har også drillet sprøjtearbejdet, så det forlyder, at store partier er gået tabt. Hvor slemt det står til erkendes først fuldt ud efter optagning. Vi glæder os i år over vores lette jorder! Er der udbredte pletter med skimmel i markerne, skal man lade kartoflerne sidde indtil de skimmelbefængte knolde er rådnet bort. Indlagres der skimmelpartier, kan det få katastrofale følger med ødelæggelse af hele partiet. Der er i øvrigt meget stor variation over de forskellige sorters modtagelighed for knoldskimmel.

ATV'er - perfekt "fårebesigtigelseskøretøj"

Fårene tager ikke meget af vores tid i denne periode, vi har tillægsgimmere + de 12 "forsmåede" får gående på arealerne på sydspidsen af øen. De bliver tilset, når der returneres fra kartoffelturen. "Mødregruppen" går tæt på gården og nås hurtigt på Jørgens ATV'er, som alle har kastet deres kærlighed på. Mads og jeg har gennem de sidste par år haft mange diskussioner om en ATV'ers mange fortræffeligheder. Han har argumenteret meget for anskaffelsen af én, jeg har været imod. Men jeg må, efter at Jørgen medbragte sin – hurra for en løsning! – erkende, at anvendelsesmulighederne af et sådant køretøj er utallige. Og jeg har bøjet mig dybt for Mads og erkendt, at jeg tog fejl!

I øvrigt har vi haft den store glæde, at Jørgen er flyttet til øen. Vi købte for nogle år siden en mindre ejendom i nærheden af byen, og Jørgen bebor nu stuehuset der. Det er altid glædeligt, når Venøs befolkningstal stiger – og dobbelt glædeligt, når "indvandrerne" har evne og vilje til lokalt engagement.

Jeg har været på vædderjagt og fundet 2 afløsere for de, der blev slagtet. Den ene var jo gotlændervædderen, der sov i timen, den anden en texelvædder, som har været med fra starten i 2003; jeg synes bentøjet blev for ringe. Jeg har endnu ikke besigtiget de bestilte herrer. Det sker en gang i august, men jeg har fuld tillid til deres kvalitet, da nogle af vores første indkøb er fra samme besætning.

Slægt skal følge slægters gang

Gennem mange år har vi været en lille gruppe på 10-12 personer, familie og gode venner, der sammen rejser på sommerferie. I år gik turen til Færøerne, et land der står skarpt mejslet i erindringen med en storslået naturoplevelse, med stejle fuglefjelde, grindehvaler - og drab og ca. 70.000 spelsau får. Med de små spredte bygder, hvis huse ligner sukkerknalde, der er kastet ned på de grønne klippesider. Havet er aldrig længere end 5 km væk og øerne er bundet sammen af 2 undersøiske og 16 fjeldtuneller, der i dag muliggør en fornuftig tilværelse for befolkningen. Min oldemor var fra Kunø, der er én af de nordøstligste og barskeste øer og stadig med 2 små bygder - som i midten af 1800-tallet. Et fantastisk område, storslået, vildt, råt, smukt, overrumplende og bjergtagende. Mærkeligt at stå der på anløbspladsen med den lange stejle trappe op til den lille bygd med de 13-15 huse og se på den lille dal, som Johannes tipoldemor som ung færdedes i. Det var en stemningsfuld og overvældende oplevelse, hvor man rigtig fornemmer: Slægt skal følge slægters gang.